

Особливого значення у моральному вихованні набувають такі цінності, як чуйність та чутливість: «Здійснення принципу: людина людині друг, товариш і брат – вимагає того, щоб кожний з малих років був чутливим і уважним до духовного світу іншої людини, щоб джерелом особистого щастя для кожного були моральна чистота, краса, благородство глибоко особистих, інтимних відносин».

Сила одвічних людських цінностей невичерпна, кожен з нас рано чи пізно знаходить загублений шлях до витоків нашої духовності, до собору своєї душі. А у педагогічній діяльності надзвичайно важлива творчість, яка є джерелом педагогічної майстерності та імпульсом до нових ідей.

За словами В. Сухомлинського, педагогічна ідея – це крила, в яких ширяє педагогічна майстерність.

Література

1. Анісімова О., Ковальчук А. Педагогічні погляди Ф. Фребеля у практиці роботи сучасного дитсадка // Дошкільне виховання. – 2017. – №9.
2. Сухомлинський В.О. Директор і вчитель. – Кіровоград, 2005. – С. 29.
3. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні Київ: Ред. журналу // Дошкільне виховання. – 1999. – 62 с.

УДК 37.01:005.332.4 (045)

Дмитрук З. А.

головний спеціаліст Департаменту освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації,
аспірант ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»
НАПН України department_dmitruk@ukr.net

ОСВІТНІЙ ПРОЕКТ «ПАРТНЕРСТВО ЯК РЕСУРС» – ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ПОЗИЦІОНУВАННЯ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Постановка проблеми. Умови, в яких сьогодні функціонують і розвиваються навчальні заклади, – це умови ринкових відносин, тому актуальним питанням є питання пошуку інноваційних інструментів у процесі позиціонування закладу освіти на ринку освітніх послуг. У своїй книзі «Думай поза шаблонами» Люк Брабандер зазначає, що «складна структура світу вимагає від нас постійного жонглювання форматами, моделями і стратегіями. Щоб стати більш креативними і вижити в світі стрімких змін і складних проблем, ви повинні робити більше, ніж просто думати поза форматом. Навпаки, ви повинні навчитися думати новими форматами, що означає умисне (не підсвідоме) створення ряду свіжих моделей, послідовне їх вивчення і постановку пріоритетів серед них» [1].

Вивчаючи особливості позиціонування на освітньому ринку, встановлено, що велика частина наукових робіт присвячена питанням позиціонування закладів вищої освіти [3]. Питання позиціонування закладів

загальної середньої освіти практично не розглядаються в фундаментальних наукових працях, а рідкісні роботи, присвячені даній проблемі, носять в основному прикладний характер. Сформована ситуація свідчить про те, що проблемам реалізації процесу позиціонування закладу загальної середньої освіти на освітньому ринку приділяється недостатня увага.

Діяльність закладів освіти у процесі позиціонування на ринку освітніх послуг набуває варіативності відповідно до реальних умов, які складаються в процесі досягнення визначеної реальної мети. Пошук інноваційних форм та засобів управлінської, педагогічної діяльності набуває особливої актуальності.

Сучасний заклад освіти – це відкрита соціально-педагогічна система, про яку говорять як про сферу послуг. Процес управління у системі освіти є невід’ємною складовою управління соціальними системами. Функціонування соціально-педагогічної системи відбувається в умовах постійних змін як внутрішнього, так і зовнішнього середовища, і управління такою системою повинно реагувати на ці зміни та своєчасно забезпечувати її перебудову.

Гнучкі управлінські структури обумовлюють розвиток партнерських стосунків та інтерактивної взаємодії між усіма учасниками управлінського процесу, що неодмінно виникають в умовах браку інформації та невизначеності [2].

В сучасних умовах виникає необхідність створення інструментів (форм, засобів діяльності), які будуть підвищувати потенціал учасників освітнього процесу, створювати умови для розвитку кожної особистості та сприяти становленню системи закладу освіти як відкритої та демократичної системи.

Освітній проект «Партнерство як ресурс» є формою діяльності, спрямованою на самовдосконалення його учасників й одночасне вдосконалення оточуючого їх середовища, що сприяє створенню сучасного освітнього простору у закладах загальної середньої освіти, та одним із інноваційних інструментів процесу позиціонування закладів освіти на ринку освітніх послуг.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальні питання теорії позиціонування викладені в працях Д. Аакера, М. Васильєвої, Ф. Котлера, Е. Райса, Дж. Траута та інших учених. Проблеми, пов’язані з питаннями розробки комунікаційних стратегій порушувалися в працях С. Дацюка, О. Жердевої, Д. Лапигіна та інших учених. Сутність проектного менеджменту й інноваційний розвиток навчального закладу розглядалися у працях таких авторів, як О. Алейнікова, С. Бушуєв, М. Гриньова, Л. Ноздріна, Є. Матвишин, В. Морозов, Л. Пономаренко, О. Полотай, Ф. Фрейх, В. Яшук, З. Рябова та ін.

У розробці концепції освітнього проекту «Партнерство як ресурс», в тому числі, використано теоретичні основи проектного менеджменту та навчальні, інформаційно-методичні матеріали авторського колективу науковців ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»: З. Рябова, А. Єрмоленко, Т. Махия, М. Морозова, Л. Оліфіра, Н. Приходькіна [4].

Мета доповіді – висвітлення концепції, мети та завдань освітнього проекту «Партнерство як ресурс».

Виклад основного матеріалу доповіді

Нині в Україні успішно реалізуються найрізноманітніші інноваційні

освітні проекти, до яких належить і освітній проект «Партнерство як ресурс». В основі концепції проекту закладено наступні принципи освітньої діяльності, які визначено Законом України «Про освіту»: людиноцентризм; державно-громадське управління, державно-громадське партнерство. Також, задум щодо його започаткування пов'язаний з ідеями видатного вченого, президента Національної академії педагогічних наук Василя Григоровича Кременя, чий праці виявилися для нас концептуальним орієнтиром [5].

На Одещині більше 800 закладів загальної середньої освіти, 101 позашкільний заклад, 38 закладів професійно-технічної (професійної) освіти, і у кожному закладі існує учнівське самоврядування. Саме активізація роботи з лідерами учнівського самоврядування закладів загальної середньої освіти стане вагомим фактором у розвитку громадянського суспільства. Освітній проект «Партнерство як ресурс» спрямовано на об'єднання зусиль у зазначеному напрямі представників громадськості, педагогічних працівників, батьківських колективів та фахівців – науковців і державних службовців. Це органічна співпраця всіх зацікавлених на принципах партнерства, громадянської свідомості, толерантності та наукового підходу. Важливо зазначити, що проект розроблено з метою поєднання та взаємоузгодження потреб людини, суспільства і держави, що зумовлює їх коеволюцію.

Авторський освітній проект «Партнерство як ресурс» (автор З. А. Дмитрук) впроваджується у закладах загальної середньої освіти Одещини з червня 2018 року за підтримки профспілкової організації Департаменту освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації та громадської організації «Чорноморське гайдамацьке з'єднання». Зазначену проектну діяльність цілком схвалено Державною науковою установою «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України [лист МОН України від 05.12.2018 № 22.1/10 - 4511].

Освітній проект «Партнерство як ресурс» спрямовано на реалізацію особистості громадянина через різноманітні форми публічної громадської активності та самоорганізації, на активізацію діяльності молодіжного середовища регіону (педагогічних працівників, лідерів учнівських, студентських колективів закладів освіти області) через створення проектних робіт, з обов'язковими: навчальною складовою (надання знань, навичок щодо проектної діяльності, психологічною складовою (розвиток творчих, лідерських здібностей), практичною складовою (створення та реалізація конкретних проектів), конкурсною складовою (конкурс проектних робіт), аналітичною складовою (аналіз та підведення результатів втілення освітнього проекту «Партнерство як ресурс»).

Мета освітнього проекту «Партнерство як ресурс»: підготовка тренерів – педагогічних працівників, лідерів учнівського самоврядування, представників батьківських колективів закладів освіти області, громадських організацій формами та засобами проектної технології; підготовка молоді як активних громадян, формування громадянських навичок і цінностей, необхідних для ефективної участі у сучасному житті.

Завдання:

1) опанування учнівською молоддю, педагогічними працівниками засобами та формами проектної технології, знаннями та навичками проектної діяльності як ресурсу в реалізації особистості та позиціонуванні закладу освіти на регіональному ринку освітніх послуг;

2) формування національно-свідомого учня-лідера-громадянина шляхом вивчення та популяризації історико-культурної спадщини рідного краю, школи тощо;

3) підготовка тренерів для подальшої роботи у напрямі активізації представників молодіжного середовища регіону, сприяння реалізації кожної особистості, учасника проекту, в сучасному житті;

4) сприяння розвитку творчих здібностей учнів та педагогічних працівників, усіх учасників освітнього проекту;

5) оволодіння навичками командної роботи (учні, педагогічні працівники, батьки, інші учасники освітнього проекту у процесі створення та реалізації проектів отримують навички колективної роботи на партнерських засадах);

6) оволодіння навичками щодо створення відеороликів, презентацій та інших видів презентаційних матеріалів.

Одними з основних видів діяльності в освітньому проекті «Партнерство як ресурс» вважаємо:

- проведення освітніх заходів: тематичних семінарів, тренінгових занять, консультацій, лекцій, бесід тощо з питань надання знань та навичок проектної діяльності, розвитку творчих здібностей, лідерських якостей особистості, громадянського та національно-патріотичного виховання учнівської, студентської молоді;

- практична робота (створення проектів учасниками заходів) з консультативною допомогою тренерів освітнього проекту «Партнерство як ресурс».

Впровадження проекту здійснюється поетапно, розраховано на 2 роки (2018/2020 рр.) та розподілено на 7 етапів.

Освітній проект «Партнерство як ресурс» визначено одним із інструментів у позиціонуванні закладів освіти, що дасть змогу підвищити їх конкурентоспроможність на регіональному ринку освітніх послуг.

З 2018 року зазначений проект впроваджується у 5 закладах загальної середньої освіти Розквітівської об'єднаної територіальної громади Березівського району Одеської області, Красносільської об'єднаної територіальної громади Лиманського району Одеської області, Роздільнянського району Одеської області.

Однак, наше дослідження на цьому не вичерпано, а ставить за мету **подальше впровадження** освітнього проекту «Партнерство як ресурс» та розширення узагальнених результатів дослідження у закладах загальної середньої освіти Одещини та інших регіонів України.

Література

1. Люк Де Брабандер, Алан Ини 2017, Book Chef, 368 с.
2. Г. В. Єльнікова, Т. А. Борова, Г. А. Полякова, Адаптивне управління:

сутність, характеристика, моніторингові системи. – Чернівці, Україна: Технодрук, 2009, – 570 с.

3. Жадько Е.А. Позиционирование и брендинг образовательной организации [Текст] : [монография] / Е.А.Жадько, Л. М. Капустина, Н. Ю. Романова ; Урал. гос. экон. ун-т. – Екатеринбург : [Изд-во Урал. гос. экон. ун-та], 2016. – 204 с.

4. Рябова З. В., Єрмоленко А. Б., Махиня Т. А. та ін. Проектний менеджмент для інноваційного розвитку освітніх організацій України: навч. посіб. для підготовки магістрів за спеціалізаціями «Управління навчальним закладом» та «Управління проектами», підвищення кваліфікації слухачів, керівників навчальних закладів; В. В. Олійника, маг. Ф. Фреха, Ред.; НАПН України, ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти»; КультурКонтакт Австрія. – Київ, Україна, 2017. – 118 с.

5. Кремень В. Освіта і наука України: шляхи модернізації (факти, роздуми). – Київ, Україна: Грамота, 2003. – 216 с.

6. Лист МОН України від 05.12.2018 № 22.1/10 – 4511.

УДК 37.012.372.854

Дмітренко Н.Є.

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри методики навчання іноземних мов Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського
nataliadmitrenko0302@gmail.com

ГЕНЕЗА РОЗВИТКУ ПОНЯТТЯ «ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ СТИЛЬ»

Індивідуальний навчальний стиль можна визначити як систему доцільних способів переробки навчальної інформації, які обумовлені комплексом природних особливостей суб'єкта навчання при його взаємодії з визначеною навчальною ситуацією у процесі вирішення певних повторювальних навчально-пізнавальних завдань.

Активна розробка зазначеної проблеми почалася у 60-70-х роках ХХ століття, коли спочатку використовувалося поняття «навчальні уподобання». Дослідники С. Річман і А. Грейша [10], виділили три типи біполярних навчальних уподобань, кожен полюс яких описував учнів шести різних типів. Усі типи навчальних уподобань учнів були виділені на основі методів навчання, яким надавали перевагу учні, де на перший план виходив характер комунікації учня з учителем: автономних (відкритих, дискантних, гнучких, заснованих на комп'ютерному контролі); групових (рольові і ділові ігри, дискусії); директивних (лекції, керівництво викладача).

Згодом з'явилося поняття «навчальні підходи» [7], яке фіксувало індивідуальні відмінності в якості роботи учнів з навчальним матеріалом, серед яких було виділено чотири основних: орієнтація на розуміння; орієнтація на відтворення; орієнтація на досягнення; цілісна орієнтація.

Широкого розповсюдження набула класифікація Д.А. Колба [6], в якій, на